

Daňová exekuce

Výklad § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu, který umožňuje po provedení daňové exekuce bez dalšího zastavit řízení o návrhu na vyloučení věci z daňové exekuce pro bezpředmětnost, z ústavního hlediska ob stojí. Článek 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nevyžaduje, aby se v řízení o návrhu na vyloučení věci z daňové exekuce pokračovalo, byť by případné zjištění, že správce daně nesprávně považoval navrhovatelovu věc za věc daňového dlužníka, usnadnilo navrhovateli přístup k odškodnění za nesprávný úřední postup.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 3716/25 ze dne 31.3.2026)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky obchodní korporace ASTUR Jeseník, s. r. o., sídlem P., zastoupené JUDr. F.S., MBA, advokátem, sídlem P., proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 246/2024-49 ze dne 16. října 2025 a rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 15 Af 14/2023-54 ze dne 12. září 2024, za účasti Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze, jako účastníků řízení, a Odvolacího finančního ředitelství, sídlem B., jako vedlejšího účastníka řízení, tak, že ústavní stížnost se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Stručné shrnutí podstaty nálezu

- Ústavní soud v nálezu reaguje na skutečnost, že judikatura Nejvyššího správního soudu předkládá dvě možné interpretace § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Ústavní stížností napadená rozhodnutí vycházejí z výkladu, jemuž stěžovatelka oponuje. Naproti tomu v jiné věci Nejvyšší správní soud založil své rozhodnutí na výkladu, jenž je pro stěžovatelku příznivější a jehož se dovolává.
- Rozhodnutí napadená ústavní stížností byla vydána potom, co již v téže věci byl vydán rozsudek Nejvyššího správního soudu, jímž byl v dalším řízení vázán vedlejší účastník i soudy. Tento předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu stěžovatelka ústavní stížností nenapadla. Ústavní soud dospěl k závěru, že přísné pojetí kasační závaznosti, které brání tříčlennému senátu Nejvyššího správního soudu vyhnout se právnímu názoru vyslovenému Nejvyšším správním soudem v předchozím řízení předložením věci rozšířenému senátu, je ústavně souladné a již bylo aprobováno v judikatuře Ústavního soudu.
- Ústavní soud dále posoudil soulad výkladu § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu, na němž byla založena napadená rozhodnutí, s ústavně zaručenými základními právy stěžovatelky. Dospěl k závěru, že tento výklad z ústavního hlediska ob stojí a stěžovatelčina ústavně zaručená základní práva nebyla porušena.

II. Namítaná porušení ústavně zaručených práv, rekapitulace procesního vývoje a obsah napadených rozhodnutí

- Stěžovatelka se domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí; tvrdí, že jimi byla porušena její ústavně zaručená práva zakotvená v čl. 2 odst. 2, čl. 11 odst. 1, čl. 26 odst. 1, čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 3 a čl. 4 Ústavy České republiky.

5. Rozhodnutím Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (správce daně) z 27. listopadu 2014 byla zastavena zajišťovací daňová exekuce, neboť exekuční titul (zajišťovací příkaz) se stal neúčinným z důvodu absence vydání rozhodnutí o odvolání v zákonné lhůtě. Správce daně následně vydal další zajišťovací příkaz, kterým obchodní korporaci Potamos CZ, s. r. o., uložil zajistit úhradu daně z přidané hodnoty za zdaňovací období leden 2012 až červen 2014 v celkové výši 164 364 473 Kč složením jistoty na depozitní účet správce daně. Protože obchodní korporace uloženou povinnost nesplnila, přistoupil správce daně k zahájení nové zajišťovací exekuce vydáním exekučního příkazu z 3. prosince 2014, jehož předmětem byl mimo jiné i prodej movitých věcí, které byly původně zabaveny exekučním příkazem ze dne 7. října 2014. Stěžovatelka se domáhala vyloučení movitých věcí (hotovosti, zboží a manipulační techniky) z exekuce. Správce daně rozhodnutím z 1. dubna 2015 zčásti nevyhověl návrhu stěžovatelky a nevyloučil z exekuce movité věci, které měly být zabaveny na základě exekučního příkazu z 3. prosince 2014 (hotovost ve výši 1 049 266 Kč a specifikované zboží) s tím, že o zbývající části návrhu (manipulační technika) bude vydáno samostatné rozhodnutí z důvodu prověřování skutečností majících vliv na vlastnické právo.

6. Proti rozhodnutí správce daně podala stěžovatelka odvolání, které vedlejší účastník 24. listopadu 2015 zamítl s odůvodněním, že stěžovatelka neprokázala, že při exekuci byly zajištěny movité věci, k nimž jí svědčilo vlastnické právo. Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 6 Af 9/2016-97 ze dne 28. dubna 2022 rozhodnutí vedlejšího účastníka zrušil, neboť jiným rozsudkem městského soudu byl zrušen zajišťovací příkaz, jenž byl exekučním titulem v této daňové exekuci. Soud uvedl, že byl-li nezákonný exekuční titul, byla nezákonná celá exekuce, a tedy i zajištění movitých věcí.

7. Vedlejší účastník poté rozhodnutím ze 7. září 2022 změnil rozhodnutí správce daně tak, že řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce zastavil pro bezpředmětnost podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Městský soud rozsudkem č. j. 14 Af 19/2022-46 ze dne 15. února 2023 zrušil i druhé rozhodnutí vedlejšího účastníka, neboť dostatečně neověřil skutečnosti podstatné pro závěr o bezpředmětnosti řízení. K zastavení řízení podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu by mohl vedlejší účastník přistoupit tehdy, pokud by byla daňová exekuce zastavena nebo provedena. K zastavení daňové exekuce však nedošlo a její provedení vedlejší účastník neověřil. Kasační stížnost vedlejšího účastníka proti tomuto rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 2 Afs 46/2023-32 ze dne 13. března 2024.

8. Vedlejší účastník rozhodnutím z 3. května 2023 opět řízení o návrhu na vyloučení majetku podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu zastavil. Na základě doplněných podkladů ve správním spise konstatoval, že podle zjištění správce daně nedošlo k zastavení daňové exekuce, ale k jejímu provedení. Závěr o zastavení řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce pro bezpředmětnost je proto správný.

9. Proti rozhodnutí vedlejšího účastníka podala stěžovatelka žalobu, kterou městský soud napadeným rozsudkem zamítl s odůvodněním, že nepochybně došlo k provedení exekuce ve vztahu ke všem v návrhu obsaženým věcem, vedlejší účastník byl tedy povinen s ohledem na vázanost rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 46/2023-32 řízení o vyloučení majetku pro bezpředmětnost zastavit.

10. Městský soud připustil, že v rozsudku č. j. 10 Afs 96/2022-59 ze dne 2. února 2024 (rozsudek FeCom), Nejvyšší správní soud vyslovil odlišné závěry rozporné s rozsudkem č. j. 2 Afs 46/2023-32, v projednávané věci byl však městský soud bezezbytku vázán závěry rozsudku č. j. 2 Afs 46/2023-32. Vedlejší účastník proto postupoval v souladu se zákonem a závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, pokud s ohledem na provedení exekuce prodejem movitých věcí (v případě peněžních prostředků jejich odebráním) řízení o návrhu podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu pro bezpředmětnost zastavil.

11. Rozsudek městského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud napadeným rozsudkem zamítl. Zdůraznil, že městský soud v rozsudku č. j. 14 Af 19/2022-46 a Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Afs 46/2023-32 zavázaly vedlejšího účastníka, aby postavil najisto, zda exekuční řízení bylo zastaveno, případně zda daňová exekuce byla provedena. Zároveň ovšem vyslovily právní názor, že o vyloučení majetku z daňové exekuce lze rozhodovat pouze v situaci, kdy exekuční řízení probíhá. Tímto právním názorem byl vázán vedlejší účastník i městský soud při novém projednání věci. Jde-li o závěry rozsudku FeCom, Nejvyšší správní soud připustil, že tento, byť přesvědčivě odůvodněný rozsudek, se vztahuje k záležitosti jiné osoby, a nejde tak o kasačně závazný rozsudek v právě projednávané věci. Jeho závěry proto nemohou mít vliv na závaznost dříve vyslovených právních názorů v nynější věci, jak správně upozornil již městský soud.

III. Stěžovatelčina argumentace

12. Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítá, že ve světle stěžejního posunu ve skutkovém stavu, spočívajícího ve zjištění informací o provedení exekuce prodejem movitých věcí v dražbě (namísto dříve tvrzeného zastavení exekuce), nemůže z dřívějších rozhodnutí vyplývající závazný právní názor obstát. Poukazuje na závěry rozsudku FeCom, podle kterých bezpředmětnost řízení o vyloučení majetku z daňové exekuce nelze bez dalšího dovodit ani v případě faktické nemožnosti vrácení požadovaného majetku.

13. Stěžovatelka klade otázku, zda lze odmítnout výklad zákona poskytující efektivní ochranu ústavně zaručeným právům daňových subjektů, který je v souladu s precedenčně závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu v obdobné věci, pokud soudy tento svůj odmítavý postup zdůvodní pouze kasační závazností dřívějšího rozhodnutí.

14. Stěžovatelka rovněž namítá, že procesním postupem Nejvyššího správního soudu byla odňata svému zákonnému soudci, neboť věc měla být předložena rozšířenému senátu.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

15. Ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, je přípustná a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je řádně zastoupena advokátem.

V. Řízení před Ústavním soudem

16. Ústavní soud si k posouzení ústavní stížnosti vyžádal vyjádření účastníků a vedlejšího účastníka řízení a soudní spisy.

17. Nejvyšší správní soud uvedl, že při rozhodování byl vázán právním názorem vysloveným v rozsudku č. j. 2 Afs 46/2023-32. Nenastala žádná z okolností, jež by prolomila kasační závaznost rozhodnutí, a podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nebylo možno věc předložit rozšířenému senátu. Nejvyšší správní soud uznává, že právní názor vyslovený v rozsudku FeCom je vstřícnější vůči jednotlivcům v tom směru, že jim poskytuje lepší postavení v řízení o náhradě újmy způsobené nesprávným úředním postupem. Ani jedno z řešení však neodnímá jednotlivcům možnost se náhrady této újmy domáhat, neboť civilní soudy otázku, zda došlo k nesprávnému úřednímu postupu, posuzují autonomně. Posouzení efektivity obou řešení z pohledu ochrany ústavně zaručených základních práv Nejvyšší správní soud ponechává na úvaze Ústavního soudu.

18. Městský soud se k ústavní stížnosti nevyjádřil a pouze zaslal požadované spisy.

19. Vedlejší účastník zdůraznil, že řízení o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce je navázáno na existenci daňové exekuce a na její zákonnost. Bylo-li postaveno najisto, že exekuce již neprobíhá, bylo namísto řízení o návrhu na vyloučení majetku z exekuce zastavit. Rozsudek FeCom,

na který stěžovatelka odkazuje, vychází podle vedlejšího účastníka z odlišných skutkových okolností. Upozorňuje, že ve věci FeCom Nejvyšší správní soud rozhodoval "ve druhém kole" potom, co předchozí rozhodnutí vedlejšího účastníka bylo zrušeno, věc mu byla vrácena a bylo mu uloženo doplnit dokazování, jež mělo vést k objasnění, kdo je vlastníkem věcí, jejichž vyloučení z daňové exekuce bylo navrhováno.

20. Ústavní soud zaslal vyjádření Nejvyššího správního soudu a vedlejšího účastníka stěžovatelce na vědomí a k případné replice. Stěžovatelka možnosti repliky nevyužila.

VI. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

21. Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost není důvodná.

22. Ústavní soud se nejprve zabýval procesními aspekty řízení, neboť obecně platí vztah subsidiarity mezi přezkumem procesních otázek a meritorního rozhodnutí (náleží sp. zn. III. ÚS 1167/17 ze dne 31. července 2017, bod 31). Stěžovatelčiny námitky týkající se procesní stránky však nebyly důvodné.

23. Ústavní soud se dále zabýval ústavně konformním výkladem § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Shledal, že výklad, který použily soudy v napadených rozhodnutích, z ústavního hlediska ob stojí.

VI. a) Procesní aspekty řízení

24. V posuzované věci vedlejší účastník zastavil řízení o stěžovatelčině návrhu na vyloučení věcí z daňové exekuce a napadené rozsudky tento postup aprobovaly, neboť z pohledu soudů vedlejší účastník jednal v souladu s kasačně závazným rozhodnutím.

25. Vázanost správního orgánu právním názorem vysloveným v rozsudku, jímž soud zrušil rozhodnutí správního orgánu, je důležitou zásadou správního soudnictví. Tato zásada je vyjádřena v § 78 odst. 5 soudního řádu správního a je rovněž odrazem práva na soudní přezkum rozhodnutí orgánů veřejné správy zakotveného v čl. 36 odst. 2 Listiny. Bez kasační závaznosti soudních rozhodnutí by byl popřen účel a smysl tohoto základního práva (náleží sp. zn. IV. ÚS 3022/24 ze dne 30. dubna 2025, bod 42).

26. Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku vyloučil, že v dané věci měla být prolomena kasační závaznost právního názoru v důsledku změny skutkového stavu, neboť i v případě originárního způsobu nabytí vlastnického práva příklepem v dražbě jde o stav, kdy již byla exekuce provedena. Závazný právní názor vyjádřený v rozsudku č. j. 2 Afs 46/2023-32 je proto nutné vztahovat i na situaci, v níž vedlejší účastník postavil najisto, že daňová exekuce byla provedena prodejem v dražbě. Není tedy pravdou, jak tvrdila stěžovatelka v ústavní stížnosti, že Nejvyšší správní soud v bodě 27 napadeného rozsudku výslovně uznal, že došlo ke změně skutkového stavu. Jakkoli se závazný právní názor Nejvyššího správního soudu nevyjadřoval konkrétně k otázce vydražení movitých věcí, či odebrání hotovosti, podstatné je, že se jeho závěry (o tom, že podmínkou pro vedení řízení o vyloučení majetku z exekuce je probíhající daňová exekuce) vztahovaly jak k situaci zastavení daňové exekuce, tak k situaci, kdy již byla exekuce provedena (viz např. poslední věta bodu 27 rozsudku č. j. 2 Afs 46/2023-32, jíž Nejvyšší správní soud vedlejšímu účastníkovi vytkl, že nezkoumal, zda bylo exekuční řízení zastaveno, příp. zda došlo k provedení exekuce).

27. V bodě 33 napadeného rozsudku městský soud uvedl, v jakých situacích by mohlo dojít k prolomení zásady kasační závaznosti, typicky při podstatné změně judikatury (nikoli však přijaté jiným senátem Nejvyššího správního soudu, nýbrž soudním orgánem, jehož závěry by byl každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém rozhodnutí), ke které by došlo v mezidobí mezi opakovaným rozhodováním Nejvyššího správního soudu. Žádná z těchto situací však v

posuzované věci nenastala. Vydáním napadených rozhodnutí, ani řízením, jež jim předcházelo, tak nebylo porušeno stěžovatelčino právo na soudní ochranu.

28. Mezi dílčí složky práva nebýt odňat svému zákonnému soudci patří i povinnost senátu vrcholného soudu předložit věc jinému, zákonem předvídanému rozhodovacímu tělesu v případě, že dospěje k odlišnému právnímu názoru, než který byl soudem dosud zastáván (nález sp. zn. IV. ÚS 2618/23 ze dne 7. května 2024, bod 14).

29. V posuzované věci Nejvyšší správní soud napadený rozsudek vydal v tříčlenném senátu. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že v případě existence kasačně závazného rozsudku nelze rozpor v judikatuře řešit předložením věci rozšířenému senátu, a to dokonce ani v případě, že by šlo o judikaturní exces (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 3/2018-50 ze dne 22. října 2019, publikované pod č. 4015/2020 Sb. NSS; body 32 až 34). V konkrétní věci má podle citovaného usnesení rozšířeného senátu kasační závaznost přednost i před zájmem na odstranění případné objektivní nesprávnosti soudem již vysloveného právního názoru. Tento právní názor Nejvyššího správního soudu byl aprobován i Ústavním soudem (např. nález sp. zn. II. ÚS 2438/24 ze dne 26. listopadu 2025, body 24 a 34).

30. V řízení, jež předcházelo vydání napadeného rozsudku, tak tříčlenný senát neměl možnost obrátit se na rozšířený senát podle § 17 soudního řádu správního. Napadený rozsudek Nejvyššího správního soudu tak byl vydán zákonným soudcem.

31. O porušení povinnosti předložit věc rozšířenému senátu by bylo možno uvažovat nanejvýš v případě rozsudku č. j. 2 Afs 46/2023-32, který byl vydán až po rozsudku FeCom, avšak s jeho závěry se výslovně nevypořádal. Ústavní soud je však vázán tím, jak předmět řízení o ústavní stížnosti vymezila stěžovatelka v ústavní stížnosti. Stěžovatelčina ústavní stížnost přitom výslovně ani podle svého obsahu nenavrhuje, aby Ústavní soud zrušil rozsudek č. j. 2 Afs 46/2023-32.

32. Ústavní soud tak konstatuje, že stěžovatelčiny námitky týkající se procesních aspektů řízení jsou nedůvodné.

VI. b) Právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem

33. Napadené rozsudky jsou založeny na právním názoru, že dojde-li k provedení daňové exekuce, stává se řízení o návrhu na vyloučení věcí z daňové exekuce bezpředmětným a má být zastaveno podle § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Rozhodnutí jsou tak založena na právní otázce, jež spočívá ve výkladu podústavního práva.

34. Výklad podústavního práva podaný Nejvyšším správním soudem jakožto vrcholným soudním orgánem ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví, jehož posláním je zajišťovat jednotu a zákonnost rozhodování (§ 12 odst. 1 soudního řádu správního), může Ústavní soud v řízení o ústavní stížnosti posuzovat pouze z toho hlediska, zda není v rozporu s ústavně zaručenými základními právy stěžovatele.

35. Ústavně nekonformní výklad podústavního práva se vyznačuje tím, že nepřipustně zasahuje do ústavně zaručených základních práv či svobod, a je mu dána přednost před výkladem, který tak nečiní (nález sp. zn. III. ÚS 3680/17 ze dne 12. března 2019, bod 59).

36. V posuzované věci je "ve hře" ústavně zaručené základní právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem podle čl. 36 odst. 3 Listiny.

37. Jedním ze stěžejních principů právního státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy) je budování důvěry jednotlivců

v právo a instituce státu, resp. veřejné moci. "Tam, kde jednatel jedná s důvěrou ve věcnou správnost aktů státu či jeho postupů, a rovněž s důvěrou v jejich soulad s právem, musí být současně garantováno právo na náhradu škody, pokud se ukáže, že presumpce správnosti či zákonnosti byla klamná. Udržování důvěry občanů v právo je jedním z podstatných pilířů odpovědnosti státu za škodu a, vice versa, nemůže být dána důvěra tam, kde nezákonnost či nesprávnost aktů veřejné moci není sankcionována v podobě odpovědnosti za škodu." (nález sp. zn. I. ÚS 529/09 ze dne 13. března 2012, bod 22).

38. Stěžovatelka tvrdila, že orgány finanční správy při provádění daňové exekuce zajistily věci, které ve skutečnosti nepatřily daňovému dlužníku, nýbrž stěžovatelce. Kdyby se toto tvrzení prokázalo, šlo by o nesprávný úřední postup (obdobně rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2813/2006 ze dne 28. února 2007).

39. Pro stěžovatelku by bylo z hlediska možnosti domáhat se náhrady újmy za nesprávný úřední postup nepochybně výhodnější, kdyby měla k dispozici rozhodnutí vedlejšího účastníka, že k věcem, jež navrhovala vyloučit z daňové exekuce, měla vlastnické právo.

40. Toto východisko ve vyjádření k ústavní stížnosti nezpochybnil ani Nejvyšší správní soud. Upozornil ovšem, že ani absence rozhodnutí vedlejšího účastníka způsobená zastavením řízení pro jeho bezpředmětnost nezbavuje stěžovatelku možnosti domoci se náhrady újmy způsobené nesprávným úředním postupem.

41. Pro rozhodnutí o ústavní stížnosti je tak klíčové posoudit, zda z ústavního hlediska ob stojí i výklad § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu, podle něhož lze zastavit řízení o návrhu na vyloučení věci z daňové exekuce i v případě, kdy exekuce již byla provedena.

42. Soudy při posuzování nároků uplatňovaných podle zákona o odpovědnosti státu za škodu nikdy nesmí zapomínat na ústavní původ těchto nároků a jejich zakotvení v čl. 36 odst. 3 Listiny. Zákon samotný ani jeho aplikace totiž nemůže ústavně zaručené právo na náhradu škody vyprázdnit, a to ani v jeho dílčím aspektu. Stejně tak pouhou aplikací podústavních předpisů nesmí dojít, přímo ani nepřímou, k omezení či zúžení rozsahu tohoto základního práva (nález sp. zn. I. ÚS 2859/23 ze dne 27. března 2024, bod 37).

43. Ústavní soud proto v minulosti mimo jiné zrušil ustanovení zákona č. [82/1998](#) Sb., které omezovalo rozsah, v němž bylo možno se domáhat náhrady újmy spočívající ve vynaložených nákladech řízení (nález sp. zn. Pl. ÚS 18/01 ze dne 30. dubna 2002).

44. V posuzované věci však výklad, z něhož vycházejí napadená rozhodnutí, nevede k tomu, že by stěžovatelce bylo upřeno odškodnění újmy či omezen jeho rozsah. Právní názor vyslovený v rozsudku FeCom, který stěžovatelka prosazuje, i právní názor, z něhož vycházejí napadená rozhodnutí, jsou rovnocenné v tom, že stěžovatelce nebrání, aby se domohla náhrady újmy za nesprávný úřední postup.

45. Evropský soud pro lidská práva považoval za rozporné s čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, že stěžovatelé neměli možnost dosáhnout posouzení zákonnosti předběžného opatření, bylo-li zrušeno proto, že pominuly důvody, pro které bylo nařízeno (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Hanzelkovi proti České republice, stížnost č. 43643/10, body 50 až 52 a 84). Podle důvodové zprávy k novele občanského soudního řádu provedené zákonem č. [296/2017](#) Sb. byl právě uvedený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva spolu s rozsudkem téhož soudu ve věci Pekárny a cukrárny Klatovy, a.s., proti České republice (stížnost č. 12266/07) důvodem, proč byl do občanského soudního řádu vložen § 220a. Toto ustanovení přikazuje odvolacímu soudu, aby určil, že usnesení o předběžném opatření bylo nezákonné, byl-li by jinak dán

důvod pro jeho zrušení.

46. Podstatný rozdíl mezi předběžným opatřením, na které dopadá § 220a občanského soudního řádu, a posuzovanou věcí je v tom, že náhrady újmy způsobené usnesením o předběžném opatření je třeba se domáhat v režimu náhrady újmy za nezákonné rozhodnutí. Odpovědnostním titulem je zde pravomocné, případně i nepravomocné, ale vykonatelné rozhodnutí, které bylo pro nezákonnost zrušeno, nebo změněno. Předchozí právní úprava, kterou Evropský soud pro lidská práva kritizoval, tak ve výsledku při odmítnutí odvolání proti rozhodnutí o návrhu na nařízení předběžného opatření (případně zastavení) pro bezpředmětnost bránila, aby se jednotlivci domohli vůči státu náhrady újmy. Stalo-li se odvolání bezpředmětným a odvolací soud se jím pro nadbytečnost nezabýval a odmítl je (případně odvolací řízení z takového důvodu zastavil) bez ohledu na to, zda odvoláním napadené usnesení bylo zákonné, chyběl jednotlivci pro případ, že takové rozhodnutí bylo nezákonné, odpovědnostní titul. Novelizované znění nadále počítá s tím, že odvolání pro bezpředmětnost odmítne, avšak soud se jeho zákonností musí zabývat, a dospěje-li k tomu, že bylo nezákonné, musí - právě pro účely - případného odškodnění ze strany státu takovou nezákonnost výrokem určit. Takové určení stojí naroveň zrušení či změně, jak zákon č. [82/1998](#) Sb. u titulu, kterým je nezákonné rozhodnutí, vyžaduje (srov. § 8 odst. 1 a 2). Naproti tomu v posuzované věci přichází do úvahy jako odpovědnostní titul nesprávný úřední postup. Pro náhradu újmy způsobené nesprávným úředním postupem se nevyžaduje, aby jiný orgán ex ante konstatoval, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Tuto otázku posoudí soud přímo v řízení o náhradě újmy.

47. V podmínkách posuzované věci je soud rozhodující ve věcech občanskoprávních dokonce lépe disponován k tomu, aby posoudil stěžovatelčiny námitky založené na tvrzeném vlastnickém právu k věcem, které navrhovala vyloučit z daňové exekuce, než vedlejší účastník.

48. Ústavní soud tak uzavírá, že napadená rozhodnutí nejsou v rozporu s čl. 36 odst. 3 Listiny. Úkolem Ústavního soudu není odstraňovat rozpory v judikatuře Nejvyššího správního soudu, nýbrž "pouze" posuzovat, zda nedošlo k zásahu do ústavně zaručených základních práv. Z pohledu ochrany základních práv přitom ob stojí i právní názor, na němž jsou založena napadená rozhodnutí.

VII. Závěr

49. V řízení nebyla porušena stěžovatelčina procesní práva a stěžovatelka nebyla odňata svému zákonnému soudci. Právní názor, na němž byla napadená rozhodnutí založena, z ústavního hlediska ob stojí.

50. Stěžovatelčina ústavně zaručená základní práva nebyla porušena, a proto Ústavní soud ústavní stížnost podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu zamítl.

Další články:

- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)